

Metodický list k lekci:

Premium účet

Vhodnost využití: 8. – 9. třída

Časová dotace: 45 – 90 minut

Lektorská náročnost: 2 z 5 (5 je nejvyšší)

Vzdělávací cíle:

- Žák provede audit svých on-line služeb a navrhne jejich reorganizaci
- Žák umí vyhledávat informace a tvořit závěry, které vedou k řešení jeho úlohy
- Žák rozvíjí své komunikační dovednosti a schopnost pracovat ve skupině

Ukotvení v RVP:

- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Pomůcky:

- Počítač s přístupem k internetu a dataprojektor pro promítání videa, nebo počítače (+ sluchátka), tablety / chytré telefony pro každou skupinu
- Běžné psací potřeby, pro lektora flip-chart nebo jinou vhodnou psací plochu
- Pracovní listy pro žáky dle počtu žáků (viz příloha, str. 7, 8)

Využité didaktické metody:

Inspirováno publikací: ČAPEK, Robert. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika. ISBN 978-80-247-3450-7

- **Myšlenková mapa:** Představuje alternativní formu záznamu poznatků, které jsou zpracovány grafickým způsobem. Nejsou to tedy klasické zápisky, ale poznatky jsou zpracovány kreativní formou a v asociacích. Důležité je zaznamenávat nejen pojmy, ale také vztahy mezi nimi. Svůj význam hraje velikost, barvy, grafické značky atd. Viz také příloha, str. 7.
- **Skupinová práce – vyslanec:** Výuková metoda, která umožňuje žákům participativně tvořit společný výsledný produkt. Úkolem skupiny je zároveň zvolit si mluvčího, vyslance, který bude výsledný produkt prezentovat dalším skupinám. Viz také příloha, str. 8.

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Nastavení očekávání:

Nastavte očekávání žáků a předejděte nedorozuměním. Seznamte žáky s tím, že jste do dnešní výuky zvolili video a aktivitu ze série Jsem netvor. Vysvětlete, že netvor je tvor, který žije na netu. Představte žákům, že si v této lekci zvýší povědomí o tom, jak mohou vytvořit bezpečné a praktické heslo ke svým účtům a zvýšit tak míru svého soukromí v on-line prostoru. Oznamte, že budou sledovat video s youtuberem, pracovat samostatně i ve skupině a přemýšlet o reorganizaci svého digitálního života. Aby si pod tím dokázali představit něco konkrétního, vysvětlete, že množství on-line služeb, které denně využíváme, nám může působit nadměrný stres a další obtíže, které lze redukovat. Poté přistupte k fázi evokace.

Fáze evokace (10 – 20 minut)

- Z praktických důvodů začíná tato lekce samostatnou prací, která je důležitá pro rozvahu žáků. Pro evokaci využijte metodu s názvem myšlenková mapa. Dobře žákům vysvětlete podstatu této metody (viz použité metody). Zmiňte, že myšlenková mapa není hodnocena a slouží pouze k utřídění myšlenek.
- Následně rozdejte každému žákovi pracovní list s obrysem myšlenkové mapy (viz příloha, str. 7) a dejte pokyn k vypracování. Ústřední téma myšlenkové mapy zní: „Moje služby“. Nabádejte žáky, aby smysluplně větvali své služby, kategorizovali je, vyjadřovali se heslovitě, dělali náčrty atp.
- Při činnosti nedovolte žákům využívat svůj mobilní telefon ani jiné zařízení. Je důležité, aby tato rozvaha byla čistě myšlenková a zaznamenali jen služby, které se jim obratem vybaví a jsou pro ně tedy důležité. Motivujte žáky, že myšlenkovou mapu později využijí. V momentě, kdy vycítíte, že žáci se myšlenkovým mapám už nevěnují, přejděte k fázi uvědomění.

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Fáze uvědomění (20 – 40 minut)

- Následně nechte žáky vytvořit skupiny (ideálně není ve skupině více než 5 členů). Každý žák si vezme svou myšlenkovou mapu s sebou.
- Poté pustte žákům (už ve skupinách) video „Premium účet“ nebo dejte pokyn, aby si toto video pustili sami. Veškerý videomateriál naleznete [ke stažení zde](#), žáky případně můžete směřovat na adresu jsemnetvor.cz do sekce pro žáky, kde je video také. Při sledování videa zdůrazněte žákům, aby sledovali rady pro tvorbu hesel.
- Po skončení videa dostává skupina za úkol připravit alespoň tři originální hesla podle smysluplného klíče, která budou podle informací z videa bezpečná a také praktická. K tomu využijte další pracovní materiál (viz příloha, str. 8).
- Pro inspiraci můžete skupinám doporučit přetvořit úryvky písniček, hlášky z filmů a další. Současně žáky nabádejte, aby si zvolili mluvčího skupiny – vyslance, který návrhy představí ostatním skupinám pro inspiraci.
- V momentě, kdy vycítíte, že se skupinová práce rozpadá a diskuze je vyčerpaná, přejděte k prezentaci návrhů. Relevantní náměty pochvalte, diskutujte jen ty, které jsou něčím ne zcela správné nebo zavádějící. Poté, co všechny skupiny dostanou prostor představit své návrhy, pozvolně přejděte k reflexi.

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Fáze reflexe (15 – 30 minut)

- Rozpusťte skupiny a požádejte žáky, aby se vrátili ke své myšlenkové mapě. Dejte žákům pokyn, aby otazníkem označili služby, u kterých své heslo neznají nebo ho zapoměli. Vykřičníkem pak označí služby, u kterých po dnešní lekci nepovažují své heslo za dostatečně dobré.
- Motivujte žáky, aby si hesla u služeb označených otazníkem nebo vykřičníkem v soukromí změnili a služby si protřídili.
- Současně žákům sdělte, že může být vhodné si služby, které v myšlenkové mapě nenalezly své místo, promazat a protřídít. Pokud si na ně žáci nevzpomněli, pravděpodobně je tolik nevyužívají, nepotřebují a zbytečně nás zatěžují notifikacemi atp. Například ve chvíli, kdy se potřebujeme soustředit na práci, studium nebo v čase, který bychom měli věnovat regeneraci organismu, odpočinku.
- Zbytek času věnujte řízené diskuzi, která žákům pomůže ukotvit nové znalosti. Využít můžete například tyto otázky:
 - Jak ovlivnila dnešní lekce váš pohled na bezpečnost a soukromí?
 - Proč má někdo zájem odcizovat účty běžným lidem?
 - Jak byste řešili situaci, kdy by vám někdo účet odcizil?
- Závěrem žáky nasměrujte na aktivitu Jsem netvor, kterou si mohou otevřít na adrese jsemnetvor.cz. Motivujte je, že zde naleznou další tematická videa s youtubery.

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Potencionální rizika

- Pokud žáci nejsou zvyklí na metody aktivního vyučování, věnujte dostatečný prostor jejich vysvětlení. V této lekci se jedná především o myšlenkovou mapu, která je klíčová. Všechny metody jsou popsány v části použité metody.
- Žáci mohou tápat. Může se stát, že nebudou vědět, co vše patří pod pojem „on-line služba“. Ujistěte je, že se jedná o sociální sítě, hry, bankovní účty e-mailové účty, herní účty nebo třeba školní systém atd. K této činnosti nedovolte žákům využívat svůj mobilní telefon ani jiné zařízení,
- Zdůrazněte žákům, že není vhodné, aby si měnili svá hesla na taková, která v dnešní hodině zazněla, Usilujte o to, aby vše vnímali pouze jako inspiraci a motivaci, ne jako definitivní a správné řešení, které mají využít.

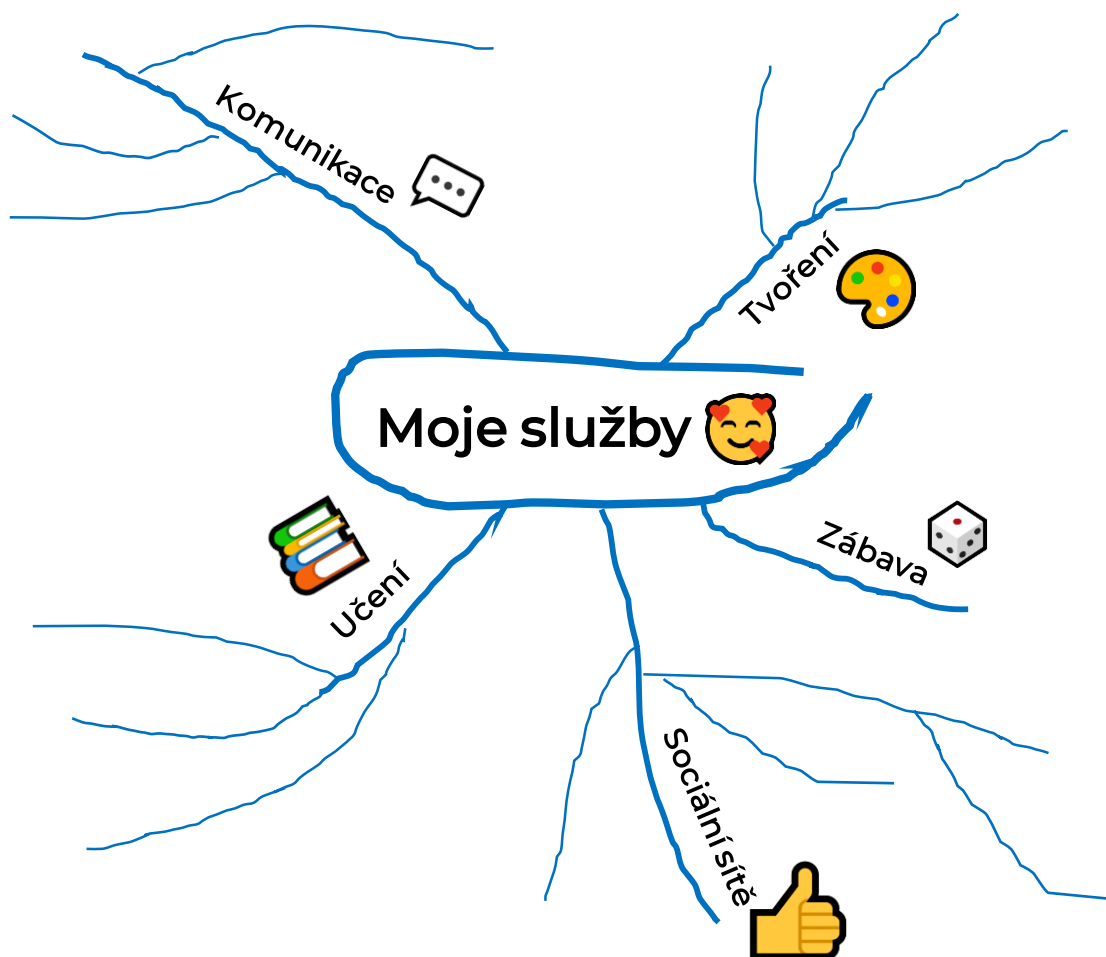
Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Příloha – pracovní list pro žáky:

Premium účet: část 1

Rozpracuj dále myšlenkovou mapu na téma „Moje služby“. Můžeš se držet předpřipraveného schématu, ale klidně si dodělávej další větve a kategorie. Zapisuj heslovitě, používej symboly, značky atp.

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB

Příloha – pracovní list pro žáky:

Premium účet: část 2

Vymyslete ve skupině alespoň tři originální hesla, která budou bezpečná a současně praktická. Výsledek musí splňovat parametry hesla, které zazněly ve videu. Najděte si vhodnou pomůcku – úryvek písničky, upravenou filmovou hlášku nebo něco jiného.

Poznámky

Návrhy	

Vítězné návrhy	

Lekce: Premium účet

Lekci připravili: David Kudrna & Petra Sobková,
oddělení vzdělávání NÚKIB